

Stichting Vrienden Westerkerk

Beleidsplan 2021-2024

De Westerkerk in Amsterdam: nationaal erfgoed.

Aan de voet van de Westertoren staat de Westerkerk. Twee met elkaar verbonden bouwwerken op de Westermarkt. De 85 meter hoge toren is één van Amsterdams meest bekende symbolen. Meer dan enig andere hoofdstedelijke toren is hij voor generaties achtereen van bijzondere gevoelswaarde geweest en is hij bezongen in menige smartlap. Een monument met een culturele en folkloristische, vooral heel eigen betekenis.

Kerk (eigendom van de Protestantse Kerk Amsterdam) en toren (eigendom van de burgerlijke gemeente Amsterdam) hebben sinds mensenheugenis een bijzondere plaats in het Mokumse leven van alle dag ingenomen, een traditioneel en onwankelbaar bezit.

De Westerkerk is gelegen in het westelijk deel van de Amsterdamse binnenstad, op de grens van grachtengordel en Jordaan. Deze geografische ligging bepaalt voor een deel ook al eeuwen haar inhoudelijke karakter. Aan de ene kant de rijke en machtige kooplieden uit de Gouden Eeuw, aan de andere kant de Jordaan, in vroeger tijden een volksbuurt.

De Westerkerk werd door Hendrick de Keyser ontworpen en in 1631 in gebruik genomen. Zij is de grootste in Nederland voor de protestantse eredienst gebouwde kerk.

De kerk is opgezet in de vorm van een dubbel kruis en is gebouwd in de Hollandse renaissancestijl, hoewel veel hoge en spitse elementen binnen en buiten de kerk sterk aan de gotiek doen denken.

Maar de Westerkerk is meer dan een historisch belangrijk monument of een markant stadsbeeld. Dat wordt duidelijk als men de Wester binnenkomt. Het magnifieke hoofdorgel is ook een historisch monument.

In 1680 stond de burgemeester van Amsterdam het orgelspel tijdens de dienst toe. Twee jaar later kregen Roelof Barentszn Duyschot en zijn zoon Johannes de opdracht een orgel voor de Westerkerk te bouwen.

Het prachtig gedecoreerde orgel werd met Kerstmis 1686 in gebruik genomen. 326 jaar later wordt het orgel nog wekelijks bespeeld in de liturgie en in gratis toegankelijke middagconcerten.

Bovenal is de Westerkerk ook nog altijd het huis van een kerkgemeenschap in Amsterdam: de Westerkerkgemeente. De gemeente kent zo'n 2.500 actieve leden. Het gemiddelde aantal kerkgangers dat de eredienst op de zondagen bijwoont, ligt rond de 300 à 350. Incidenteel, bijvoorbeeld op Kerstnacht, is de kerk vol (1.000 – 1.500 bezoekers).

De Westerkerkgemeente is een kerkelijke organisatie met een bestuur van 11 personen (de Kerkenraad). De dagelijkse activiteiten, organisatie, verhuur, openstelling voor het publiek, worden verzorgd door twee medewerkers in loondienst en een grote groep betrokken vrijwilligers.

De Westerkerkgemeente maakt deel uit van de Protestantse Kerk Amsterdam maar is zelfstandig verantwoordelijk voor het onderhoud en toegankelijk houden van de Westerkerk.

Het kerkgebouw is eigendom van de Protestantse Kerk Amsterdam (PKA). Het ontbreekt de PKA structureel aan financiële middelen om de Westerkerk in goede staat te houden en zo het cultureel erfgoed te bewaren voor toekomstige generaties.

Vrienden van de Westerkerk: opgericht in 2011

Ooit is het initiatief “Vrienden van de Westerkerk” ontstaan omdat het in de Hervormde kerk niet mogelijk was om de kerkelijke bijdrage ten goede te laten komen aan een andere dan de wijkgemeente. Dat kan sinds een aantal jaren wel. De ‘Vrienden’ hebben als gevolg hiervan hun oorspronkelijke functie verloren.

Er zijn echter veel particulieren en organisaties die geen binding hebben met kerk en religie, niet aan de activiteiten van de kerkelijke gemeente willen bijdragen maar wel de Westerkerk als gebouw en cultureel erfgoed een warm hart toedragen. In veel gevallen kunnen en willen zij de Westerkerk ook (financieel) ondersteunen.

Om dit mogelijk te maken is in 2011 door de Kerkenraad de onafhankelijke “Stichting Vrienden Westerkerk” opgericht met een tweeledige doelstelling:

- Het bijeenbrengen van geld om de Westerkerk in goede staat te houden;
- Het voor iedereen toegankelijk maken van de Westerkerk.

De stichting wil dit bereiken door het werven van ‘Vrienden’ onder particulieren en organisaties (stichtingen, verenigingen, overheden, bedrijven) en deze verzoeken om met eenmalige en/of meerjarige donaties en subsidies de doelstellingen van de stichting te helpen realiseren.

Verder wil de stichting culturele activiteiten organiseren om de bekendheid en de aantrekkingskracht van de Westerkerk als culturele instelling te vergroten en zo bezoek door omwonenden, Amsterdammers en toeristen aan uit binnen- en buitenland te bevorderen.

In de afgelopen jaren heeft de stichting zich op het gebied van fondsenwerving (onder particulieren, subsidiegevers en bedrijven) actief ingezet om samen met de Westerkerk een zeer grote en ingrijpende restauratie te realiseren. 2021 staat in het teken van de afronding van deze herstelwerkzaamheden aan de binnenkant van het gebouw.

Daarnaast zijn er benefiet evenementen, exposities en bijeenkomsten georganiseerd: veelal concerten en voorlichtingsmiddagen in het kader van de restauratie. (zie ook bijlage Activiteiten overzicht).

Toekomstige activiteiten

Voor de jaren 2021 - 2024 stelt het bestuur zich de volgende doelen:

1. Het voortzetten van de (financiële) ondersteuning van de restauratie door middel van publieksacties en subsidie-aanvragen. Dit betreft het herstel van de binnenmuren achter in het kerkgebouw. De bakstenen zijn als gevolg van zout ernstig beschadigd en zo'n 500 exemplaren moeten vervangen worden. Wij willen ook het publiek hierbij betrekken.
2. De (financiële en waar nodig organisatorische) ondersteuning van de restauratie van de luiken van het Duyschotorgel. De 4 luiken zijn beschilderd door de vermaarde schilder Gerard de Lairese.
3. Op verzoek van de Vrienden is een conditieonderzoek uitgevoerd. Onze vermoedens de slechte conditie van de luiken bleken juist: er is veel schade aan de verf- en vernislagen. In een comité van deskundigen wordt momenteel bepaald hoe de restauratie moet worden aangepakt. De luiken zullen tzt worden afgenomen en (beveiligd) op de begane grond geplaatst en als ze klaar zijn weer teruggehangen. De restauratie kan door bezoekers bekeken/gevolgd worden.
4. Voortzetting van het organiseren van benefiet-evenementen. Als gevolg van Covid-19 in dit sinds 2020 niet mogelijk gebleken. Zodra we weer grotere aantallen bezoekers mogen toelaten beginnen we weer met een jaarlijkse concertserie.

5. Het verstevigen van de relatie met donateurs en geïnteresseerden via bovenstaande activiteiten. Met relevante content zijn we in staat gebleken om het aantal donateurs te vergroten, hetgeen tevens bevorderlijk is om aanvullende financiële bijdragen in de vorm van subsidies en sponsoring van fondsen en bedrijven mogen ontvangen.

Deze activiteiten worden in samenwerking met vrijwilligers, muzikanten, samenwerkingspartners en toeleveranciers verwezenlijkt.

Financiën

De Stichting Vrienden van de Westerkerk is een algemeen nut beogende instelling (ANBI). Alle (netto-) opbrengsten worden bestemd voor herstel/restauratie van het gebouw en informatie/promotie ten behoeve van de toegankelijkheid.

De jaarlijkse netto-opbrengst is tot op heden meestal nog in hetzelfde kalenderjaar besteed aan de doelstelling: de restauratiewerkzaamheden.

Voor de financiering van voorbereidingskosten van activiteiten wordt een bescheiden reserve aangehouden. Deze bedroeg eind 2019 €39.594,-.

Dit beleid wordt in de komende periode gecontinueerd. Er wordt dus geen vermogen opgebouwd.

Bestuur en organisatie

De Stichting Vrienden Westerkerk is onafhankelijk en heeft minimaal vier onafhankelijke en onbezoldigde bestuursleden. Om een goede open relatie met de Westerkerk te onderhouden en de samenwerking te bevorderen is statutair vastgelegd dat twee bestuursleden worden aangewezen door de Kerkenraad van de Westerkerk (wijkkerkenraad). Bij voorkeur is één van deze twee bestuursleden kerkrentmeester van de wijkkerkenraad.

De stichting heeft geen personeel in dienst en het bestuur is ook niet voornemens personeel aan te nemen. Indien nodig is gebleken dat bij gezamenlijk met de kerk georganiseerde activiteiten geleund kon worden op medewerkers van het stafbureau.

Gegevens van de Stichting

Adres:

Stichting Vrienden Westerkerk
Prinsengracht 281
1016GW Amsterdam

Telefoon: 020 6247766

Email: hartvoordewester@westerkerk.nl

Bestuur:

- Joop van Riessen - voorzitter
- Thomas van der Vliet - secretaris
- Bart-Jan Bos - penningmeester en tevens lid van de kerkenraad
- Teun Hoeve - lid en tevens lid van de kerkenraad

De Stichting Vrienden Westerkerk is door de belastingdienst aangemerkt als Culturele ANBI. Giften zijn daarom fiscaal aftrekbaar

RSIN: 8508.74.968

IBAN: NL30 RABO 0109 9279 66

Eigen activiteiten Vrienden van de Westerkerk – 2017-2021 en verder

